

Budapest Főváros XIV. Kerületi Helyi Választási Bizottság
33/2017. (IV. 7.) HATÁROZATA

Budapest Főváros XIV. Kerület Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: HVB) 2017. április 4-én érkezett, dr. Somodi Zoltán Fidesz- Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt jelölte Budapest XIV. Kerület 3. egyéni választókerület képviselő jelöltje, mint az ügyben érintett természetes személy által benyújtott kifogás tárgyában a bizottság meghozta az alábbi

határozatot

A HVB megállapítja, hogy a Magyar Szocialista Párt megsértette a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) e) pontjában foglaltakat, ezért eltiltja a további jogsértéstől.

A kifogás azon részének, melyben kifogás benyújtója a vallási közösség méltóságának megsértésére utal, a HVB **érdemi vizsgálat nélkül elutasítja.**

A határozat ellen a meghozatalától számított 3 napon belül a Fővárosi Választási Bizottsághoz címzett, de a Budapest Főváros XIV. Kerület Helyi Választási Irodához benyújtott (1145 Budapest, Pétervárad u. 2.) fellebbezéssel lehet élni.

A határozat ellen a meghozatalától számított három napon belül a Fővárosi Választási Bizottsághoz címezve a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be illetékmentes fellebbezést jogszabálysértésre történő hivatkozással. A fellebbezést a Helyi Választási Bizottságnál kell előterjeszteni úgy, hogy az legkésőbb a megtámadott határozat meghozatalától számított harmadik napon 16 óráig megérkezzen. A fellebbezésnek tartalmaznia kell a fellebbezés jogi alapját, azaz a jogszabálysértés megjelölését, a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét, a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. A fellebbezés benyújtója választása szerint megadhatja telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét, telefaxszámát, vagy elektronikus levélcímét.

Indokolás

Dr. Somodi Zoltán a Budapest Főváros XIV. kerület 3. sz. egyéni választókerület Fidesz- Magyar Polgári Szövetség – Kereszténydemokrata Néppárt képviselő jelöltje 2017. április 4. napján a HVB-hez címzett választási kifogást terjesztett elő választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére, azaz jogszabálysértésre hivatkozással. A kifogást, mint az ügyben érintett természetes személy nyújtott be. A kifogásban előadta, hogy a szórólap 2017. 04. 03. napján került a birtokába. Jogszabálysértés bizonyítékeként mellékelten csatolt szórólap kiadója (Magyar Szocialista Párt, székhely: 1073 Budapest Erzsébet krt. 40-42. felelős kiadó/szerkesztő: Tóbiás József pártigazgató) megsértette a Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (4) és (5) pontjait, továbbá a Ve. 141. § bekezdését.

A HVB megvizsgálta kérelmező beadványát és a csatolt szórólapot.

Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdés alapján mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

A Ve. 2. § (1) bekezdés alapján a választási eljárás szabályainak alkalmazása során érvényre kell juttatni a választási alapelveket, köztük a Ve. 2.§ (1) bekezdés e) pontjában szereplő jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét.

A rendeltetésszerű joggyakorlás a joggal való visszaélés törvényi tilalmát rögzíti, az egész jogrendszert átható követelmény. Azt jelenti, hogy a jogintézményekkel célhoz és tartalomhoz kötötten élhetnek annak címzettjei.

A véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között. A Ve. a véleménynyilvánítás szabadságával összhangban nem tiltja a negatív kampányt, annak korlátját a Ve. § (1) bekezdésében megfogalmazott alapelvek jelentik.

A HVB az ügy elbírálása során arra mutatott rá: A vizsgált megnyilvánulásra választási kampányban került sor. A választási kampány a közügyek szabad vitatásának egyik, a választójog szabályai körébe vont megnyilvánulása, amely nélkül a választópolgárok nem, vagy csak komoly nehézségek árán dönthetnék el, hogy kire szavazzanak. A közügyek szabad megvitatásához fontos társadalmi érdek fűződik. Választási kampányban tipikusan a közszereplők egymás közti kontextusában kell értelmezni és megítélni a véleménynyilvánítási szabadságot, illetve annak korlátait. Társadalmi érdek, hogy a kampányban nemcsak a közügyeket, hanem az egyes jelöltek alkalmasságát és a jelölő/támogató szervezet programját is megvitassák.

A HVB vizsgálva az értékítélet, illetve a tényállítás közötti különbségtételt, kiemelte, hogy indokolt különbséget tenni az értékítéletek és a tényállítások védettsége között is, mert míg a vélemények esetében a hamisság bizonyítása értelmezhetetlen, addig a bizonyíthatóan hamis tények önmagukban nem állnak alkotmányos védelem alatt. Fontos szempontnak tartotta, hogy azok a közszereplők, akik nyíltan vállalhatnak közéleti-politikai szerepet, meg tudják magukat védeni az alaptalan megnyilvánulásokkal szemben a nyilvánosság előtt, hiszen erre minden lehetőség adott egy választási kampány során. A véleménynyilvánítás szabadsága tehát fokozottan érvényesül olyan értékítéletekkel kapcsolatban, amelyek a közügyekre vonatkozó vélemények ütközésében kapnak hangot, még akkor is, ha esetleg túlzóak és felfokozottak, netán képi (elvon) formában jelennek meg.

Figyelembe vette a HVB, hogy az Alkotmánybíróság szerint a közügyekre vonatkozó és a közéletben szerepet vállaló személyek és szervezetek tevékenységét érintő véleménynyilvánítás erősebb alkotmányos védelmet élvez, és így annak korlátozhatósága szűkebb körben nyerhet alkotmányos igazolást. Ennek megfelelően a közügyek vitatását érintő véleményszabadság korlátozását előíró jogszabályokat megszorítóan szükséges értelmezni.

Mindezek alapján vonta le azt a következtetést a HVB, hogy a sérelmezett kijelentés, tényállítás a választói magatartás befolyásolására alkalmas volt, az időközi választással összefüggésben a jelölt közéleti tevékenységének értékelésére, kritizálására irányult, egyben a személyével összefüggött. A közlés lényege az volt, hogy készítójének álláspontja, véleménye szerint az időközi választáson megszerezhető önkormányzati képviselői mandátum betöltésére a jelölt nem alkalmas.

Mindezek alapján a HVB levonta azt a következtetést - vizsgálva a jogorvoslat tárgyává tett kijelentések megjelenésének módját, körülményét, annak tárgyát, kontextusát, a közlés apropóját adó eseményt, valamint a közlés célját –, hogy a sérelmezett kijelentés a választói magatartás befolyásolására alkalmas volt, az időközi választással összefüggésben a jelölt értékelésére, kritizálására irányult, egyben a személyével összefüggött. A közlés lényege az volt, hogy a jelölt becsapja a választóit azzal, hogy nem folytathat politikai tevékenységet. A HVB szerint mivel ezek a közlések az időközi választással összefüggésben tett

megszólalások, a jelölt alkalmasságáról szóló megnyilvánulások voltak, tényállításnak minősülnek.

A jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye mögött az a társadalmi érdek és jogalkotói szándék húzódik meg, hogy a jelölt jó hírnevét és becsületét ne sértsék. A jó hírnév sérelmét a valótlan tényállítás, míg a becsület sérelmét a véleménynyilvánítás okozza. A véleménynyilvánítás szabadsága sem korlátlan, és bár a választási kampányban is lehet olyan közlést tenni, amely sérti a jelölt becsületét, jó hírnevét, erre a közlésre, a tényállításra azonban a védelem nem terjed ki.

A HVB-nek arról kellett állást foglalnia, hogy a kifogásolt szórólapon a védelem alatt álló értékítélet, vagy a védelmet nem élvező hamis tényállítás jelenik meg. A HVB a vizsgálat elvégzésénél szem előtt tartotta, hogy az Alkotmánybíróság 5/2015. (II. 25.) AB határozatában külön hangsúlyozta, hogy a választási kampányban megjelenő kommunikációt - adott esetben a szórólap vita tárgyává tett mondatait - nem kiragadottan, nem direkt tartalmát nézve kell minősíteni.

A vizsgált szórólap esetében jelentősége van annak, hogy a szórólap szövege értékítéletet tartalmazó mondattal kezdődik, minden további közlés ennek az alátámasztását szolgálja, így az olvasó (választópolgár) számára ez a kiadvány azzal az üzenettel bír, hogy a szórólap közléseinek mi a véleménye a jelölről. A vélemények azonban olyan tényállításokon alapulnak („Esküt tett, hogy nem politizál”, „Meggazegte esküjét!”), amelyek valótlan tartalmúak.

A kifogást benyújtó becsatlolta a Jeruzsálemi Szent Sír Lovagrend magyarországi helytartójának azon állásfoglalását, amely szerint a jelölt helyi választáson való indulásának sem kánonjogi, sem rendi-statutumi akadálya nincs. Ennek figyelembe vételével a szórólapon feltüntetett tényállítás valótlan, amely alkalmas a választópolgár megtévesztésére.

A választási eljárás résztvevőinek így a jelölteknek és jelölő szervezeteknek a kampánytevékenység gyakorlása során az annak kapcsán megnyilvánuló cselekményeik által kell érvényre juttatniuk a választási eljárás alapelveit, köztük a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás alapelvét. A kifogás tárgyát képező szórólappal, az azt kiadó szervezet megsértette az Alaptörvény IX. cikk (4) rendelkezését és ennek következtében megvalósult a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt alapelv sérelme is.

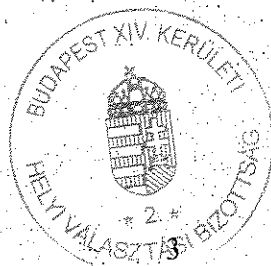
Annak a vizsgálata, hogy a szórólapon látható közlés sérti-e valamely vallási közösség méltóságát, nem tartozik a HVB hatáskörébe, így azt nem vizsgálta, a Ve. 215. § d) pontja alapján érdemi vizsgálat nélkül elutasította.

A fentiek alapján a HVB a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Az HVB határozata a választási eljárásról szóló a Ve. 10. § (1) és (3) bekezdésein, 48. § (3) bekezdésén, 209. § (1) bekezdésén, 214. § (1) bekezdésén, 215. § d) pontján, 218. §, 221. § (1) bekezdésén, 223. § (1) és (3) bekezdésein, 224. § (1)-(4) bekezdésein és 307/P. § (1) bekezdés b) pontján, 45. § (2) bekezdésén alapul.

Az illetékmentességről szóló tájékoztató az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (2) bekezdés 1. pontján alapul.

Budapest, 2017. április 7.

Gelányiné Kosa Irén

elnök

Budapest Főváros XIV. Kerület
Helyi Választási Bizottság